

UT nieuws

SPECIAL

Vrijhof!

DE NEDERLANDSCHE APPARATENFABRIEK HEEFT EEN SPECTACULAIR DEBUUT OP LOWLANDS MET NEDAP'S MARVELOUS MATCH MAKING MACHINE.

Met de Marvelous Match Making Machine laat de Nederlandse Apparatenfabriek, kortweg Nedap genoemd, zich van een andere kant zien op Lowlands. Gedurende een spectaculair debuut konden festivalbezoekers drie dagen lang meedoen aan verschillende Match Makings zoals Duetting, Random Roulette en de Pick-up Line Generator. De interactieve elementen van de Marvelous Machine draaiden op volle toeren om allerlei meesterlijke matches tussen mensen te maken.

Nedap maakt met *technology that matters* intelligente oplossingen voor relevante onderwerpen, zoals voldoende voedsel voor een groeiende wereldbevolking, schoon drinkwater, slimme netwerken voor duurzame energie, etc.

Ben jij een VIP software developer (in wording)? En wil jij ook markten in beweging brengen met technologie die er toe doet? Kijk dan op werkenbijnedap.com voor de meest recente vacatures of stuur een open sollicitatie!

www.nedap.com | www.werkenbijnedap.com

technology that matters

In dit nummer

Cultuurbassadeurs > 12

Hiska Bakker en de
Buwalda-wandeling > 13

Interview Kaj en Jelmer van
het Evenementenbureau > 20

Het studentenpastoraat > 21

Voorwoord en cultuuronderzoek > 3 Verbouwingsplannen Theatercafé > 4-5 Avondje Vrijhof > 6-7 Verhuizing studentenpsychologen > 8-9 De bibliotheek en het nieuwe leren > 10-11 Studium Generale > 14-15 Interview Sander Joo en 45 jaar Broodje Cultuur > 16-17 Wat doen studenten zoal in de Vrijhof > 18 Interview theatertechnici Han en Frans > 19 Cultuuragenda > 22-23.

Een nieuw studiejaar en meer...

Waar voor veel mensen het nieuwe jaar start op 1 januari, begint voor ons hier op de Universiteit Twente en in de Vrijhof het nieuwe jaar op 1 september, het begin van een nieuw studiejaar, het begin van het nieuwe culturele seizoen 2012-2013.

Daarom wordt in deze 2de (september) special van het UT-Nieuws aandacht besteed aan de Vrijhof en de activiteiten die er plaats vinden. De Vrijhof is het kloppende culturele en wetenschappelijke hart van de Campus van de Universiteit Twente en van Kennispark Twente. Als thuisbasis van de culturele studentenverenigingen, als schatkamer van de wetenschappelijke collectie en als ontmoetingsplek is de Vrijhof een dynamische en inspirerende omgeving waar verrassingen op de loer liggen. Het Vrijhof Cultuurcentrum begint een nieuw seizoen vol culturele activiteiten, voorstellingen van o.a. Broodje Cultuur, tentoonstellingen van jonge beeldend kunstenaars in de expositieruimtes op de begane grond. Wel 25 culturele cursussen starten eind september in de werkplaatsen en ateliers in de Vrijhof. De 19 culturele studentenverenigingen begin-

nen met hun activiteiten, repetities en voorstellingen.

Studium Generale heeft een aantrekkelijk en afwisselend programma met tal van interessante wetenschappers. De Universiteitsbibliotheek gaat nog meer individuele- en groepsworkshops creëren en biedt samen met het TCP Writing Centre ondersteuning. UT Nieuws en Apollo organiseren ook dit jaar weer debatten, bandjesavonden en andere culturele activiteiten in het Theatercafé. Nieuwe ontwikkelingen zijn dat de studentenpsychologen en -decanen van de UT in het najaar gehuisvest worden in de Vrijhof. Het café wordt komend seizoen verbouwd tot een gezellig 'daghap' restaurant en theatercafé, als centrale ontmoetingsplek van de Campus. Kortom, geniet van dit voorproefje, laat je verrassen, kom kijken, doe mee en maak gebruik van alles wat de Vrijhof te bieden heeft. Namens alle bewoners van de Vrijhof wens ik een ieder een inspirerend nieuw academisch jaar toe.

Hannah de Vries- Kockmann
Hoofd Vrijhof Cultuurcentrum

Colofon

Redactie UT-Nieuws

in samenwerking met de Vrijhof

Aan dit nummer werkten mee: Ditta op den Dries, Paul de Kuyper, Maaïke Platvoet, Sandra Pool (redactie UT-Nieuws), Mariska Roersen, Jochem Vreeman, Hannah de Vries, Peter Timmerman, Rikkert Harink (fotografie cover), Erik Jørgen Heck (vormgeving), Arjan Reef, Gijs van Ouwkerk, Rikkert Harink (fotografie).

Postbus 217, 7500 AE Enschede
(053-489) 2029

Mail: info@utnieuws.utwente.nl

www.utnieuws.nl

Advertenties: TwentyFifty, Postbus 652, 7500 AR Enschede

Tel. 053-6409004

www.twentyfifty.nl

b.onsman@twentyfifty.nl

Concept, vormgeving en realisatie:

Wegener SpeciaalMedia

www.wegenerspecialmedia.nl

Behoeftte-onderzoek

Vrijhof Cultuurcentrum (VC) wil vaker grote activiteiten in projectvorm aanbieden, zoals afgelopen jaar met de musical Alice in Wonderland is gedaan. Ook wil het Cultuurcentrum de samenwerking met culturele instellingen in de regio uitbreiden. Dat zijn enkele conclusies die VC verbindt aan het behoeftteonderzoek dat voor de zomer werd gehouden onder ruim 300 studenten en meer dan 160 medewerkers. Uit die enquête blijkt dat het aanbod van Vrijhof Cultuurcentrum goede bekendheid geniet op de campus. Uitzondering vormt de kunsttleen. Reden voor Hannah de Vries, VC-hoofd, om die service komend jaar meer onder de aandacht te brengen, vooral bij studenten die op de campus wonen. Ook zij kunnen gratis kunst lenen.

Van de ondervraagden bezocht ruim zestig procent een culturele activiteit op de UT. Muziek en cabaret waren het populairst. Minder dan een derde van de studenten en medewerkers beoefent zelf cultuur op de campus. Meest in trek zijn het bespelen van een muziekinstrument, dans en fotografie. Het Vrijhof Cultuurcentrum wil inspelen op de wens vooral in de avond culturele activiteiten te organiseren in plaats van overdag.

Alles kan straks in het nieuwe Theatercafé

Binnen nu en pakweg driekwart jaar ondergaat het Theatercafé van de Vrijhof een grondige metamorfose. Van een kantine, waar je na vier uur ook nog een biertje kunt pakken zal het café veranderen in een restaurant waar medewerkers en studenten kunnen lunchen, dineren en borrelen. Maar tegelijkertijd ook kunnen genieten van optredens, voorstellingen en debatten.

Al jaren geleden, in 2006, werd in de zogenaamde cateringvisie gesproken over de noodzaak van verbouwen en aanpassen van het Theatercafé. Mede ingezet door het verhuizen van de Mensa, vanuit de Bastille naar de Waaier, en het sluiten van eetcafé De Stek. 'Het bleek daardoor nodig om nieuwe horecafuncties te concentreren in de Vrijhof, omdat zowel overdag als 's avonds daar meer activiteiten zijn. Daarnaast is het café simpelweg verouderd. Vooral het interieur en de keuken moeten hoognodig worden aangepast', vertelt Eveline Kuypers, die samen met Dorien van der Aa projectleider is van de verbouwing.

Met een conceptontwikkelaar is de laatste maanden gewerkt aan een nieuwe visie voor het Theatercafé. Daar zijn verschillende groepen vanuit de Vrijhof bij betrokken. Sodexo, Apollo en Vrijhofbewoners hebben samen gekeken naar wat wenselijk is. Van der Aa: 'Dat heeft geleid tot een concept waarin het draait om integratie van verschillende functies en activiteiten. Het Theatercafé wordt immers door verschillende groepen en voor verschillende doeleinden gebruikt. Je kunt er lunchen, maar ook studeren, borrelen of een hapje eten. Soms zijn er muziekoptredens, maar ook serieuze debatten en afstudeerborrels.'

De belangrijkste aanpassing is dat het 'stukken lichter' gaat worden. Zowel de vloer, wand als het plafond worden daarop aangepast. Niet alleen het café en de keuken ondergaan die metamorfose, ook de foyer bij de portiers ondergaat dezelfde aanpassingen.

De keuken ondergaat een grote verbouwing, waarbij het gaat om een andere opstelling en nieuwe apparatuur. Qua indeling wordt de keuken compacter, maar deze is wel zo ingericht dat er verschillende werkgedeelten komen voor het bereiden van lunches en diners. 'Het Theatercafé krijgt echt een restaurantfunctie, wat zal betekenen dat je aan tafel wordt bediend. Een bedrijfsleider moet nog worden aangenomen, net zoals meer bedieningspersoneel. Dit zijn vooral studenten van de culturele verenigingen', zegt Kuypers. Tot 1 september jongstleden was de Stichting Theatercafé mede-uitbater van het café. Studenten van verschillende cultuurverenigingen draaiden vanaf vier uur bardienst. Een gedeelte van de opbrengst vloeyde op die manier terug naar de verenigingen. Wegens de verbouwing - maar ook omdat de opbrengsten minimaal waren - heeft de Stichting aangegeven te willen stoppen.

In het zitgedeelte van het café komt een vast podium. Als er geen voorstellingen zijn, zullen hier tafeltjes staan om aan te eten. Het hele interieur gaat sowieso op de schop. De kleurstellingen worden aangepast en er komt nieuw meubilair. De verhoging van het terras wordt een stukje doorgetrokken naar binnen, waardoor het 'gevaarlijke trapje' verdwijnt. Aan de zijkanten van het terras komen windschermen met gedeeltelijk glas. Ook zullen heaters op het terras komen, zodat het in de avonduren of bij frisser weer hier ook nog prettig vertoeven is. De exacte planning is nog niet rond, maar Kuypers en Van der Aa hopen dat in december de verbouwing kan beginnen. De uitvoering vindt dan gefaseerd plaats, zodat het café in ieder geval niet dicht hoeft en medewerkers en

studenten wel kunnen blijven lunchen. Als alles meezit, zal de verbouwing aan het einde van het eerste kwartaal in 2013 afgerond moeten zijn.

'Klant nog beter bedienen'

Dinie Voogd, Monique Kolner en Marco Smilde zijn de vaste gezichten van het Theatercafé. Met z'n drieën verzorgen ze dagelijks heel wat lunches, drankjes en versnaperingen. En ze zijn blij met de naderende metamorfose van 'hun café'. 'Straks kunnen we de klant nog beter bedienen.'

Dinie, de oudste van het trio en met bijna dertig jaar horeca-ervaring op de campus, windt er geen doekjes om: 'Ik ben écht blij dat straks deze keuken van nieuwe apparatuur voorzien gaat worden. Het is nu vaak behelpen, omdat het Theatercafé zowel een catering als een horecafunctie heeft. Het werkt daardoor niet zo efficiënt. Straks krijgen we een open keuken en een groter buffet, waardoor we - net zoals bij La Place van V&D - beter en sneller verse broodjes à la minute kunnen bereiden.'

Dat het Theatercafé met de terugkeer van De Stek ook weer een eetcafé-functie krijgt, juichen ze ook toe. 'Juist omdat hier zoveel kan, of het nu gaat om een afstudeerborrel of een cultureel evenement, past dat goed',

zegt Marco. 'Ik zie het bijvoorbeeld wel voor me dat we op de placemats straks de voorstellingen afdrukken', blikt Dinie alvast vooruit.

Het huidige assortiment broodjes, zoals de bekende broodjes Vrijhof en Royaal, blijft ook na de verbouwing gewoon bestaan, zegt Dinie. 'Nieuwe ideeën doen we overal op, dus soms verandert er weer wat. Het is ook niet zo dat één bepaald broodje ontzettend populair is. De ene week gaan de Turkse pizza's opeens ontzettend hard over de toonbank, de andere keer zijn dat tosti's.' De cateringmedewerkers vinden het spannend wat de komende maanden allemaal gaat gebeuren met het Theatercafé. Het zal hier en daar improviseren worden, want het is wel de bedoeling dat ook tijdens de verbouwing het café gewoon geopend blijft. 'Maar dat het volgend jaar hier mooier en professioneler zal zijn, staat vast.'

TEKST: MAAIKE PLATVOET | FOTO: ARJAN REEF

v.l.n.r. Marco Smilde, Dinie Voogd en Monique Kolner

Van schildercursus tot toneel, van fotoclub tot popstudio's

Avondje dwalen door

Wie op een willekeurige avond de Vrijhof binnenstapt, kan aangenaam verrast worden door de vele activiteiten die het gebouw herbergt. Er zijn repetities, voorstellingen en er treden bandjes op in het Theatercafé, waar ook gegeten en gedronken kan worden. Op een goede avond kunnen er in de Vrijhof wel achttienhonderd mensen bezig zijn met zang, dans of met een van de vele cursussen.

de Vrijhof

Het gebouw kan eigenlijk in tweeën worden geknipt. Bij de hoofdingang met de receptie heb je de (theater)zalen. In de Audiozaal repeteren de orkesten en koren, weet Mark Weirath, medewerker Vrijhof Cultuurcentrum en coördinator van de cultuurverenigingen. 'De dansvereniging 4 happy feet geeft er danslessen. De zaal is bovendien akoestisch geoptimaliseerd. Een pianoconcert kan er dus prima.' Verderop vind je het Amphitheater en de Agora. Twee zalen geschikt voor voorstellingen, congressen en symposia. 'En we hebben nog een kleine zaal en natuurlijk het openluchttheater.'

Het Theatercafé, de kleine en grote expositieruimte vormen een verbindingsstuk met het andere gedeelte: de culturele ruimtes. 'Daar zijn de oefenruimtes voor muziek, cursussen en dans te vinden', zegt Weirath.

Lascursus

Eén van de cursusruimten is ingericht als metaalwerkplaats. 'Hier kun je lassen', vertelt Joke Sanchez Calvo. Zij stelt elk jaar het cursusaanbod samen. In het atelier zijn grote, robuuste apparaten beschikbaar. Veiligheidsbril, handschoenen en schort staan ook ter beschikking. De lascursus is erg populair, zegt Sanchez Calvo. 'Ik werk hier inmiddels achttien jaar en de lessen zitten altijd vol.' Nuanceert: 'Goed, er is ook maar plek voor maximaal zeven man, gezien de ruimte, maar je moet je wel snel inschrijven wil je een plekje bemachtigen.' Vervolgt: 'De basis cursus bestaat uit twaalf lessen en is bedoeld om de lastechniek onder de knie te krijgen. Daarna kunnen cursisten doorstromen naar creatief lassen. Deze cursus voor gevorderden is nieuw in het assortiment.' Sanchez vertelt dat ze het aanbod afstemt op de behoefte van studenten. 'We willen dat studenten met zoveel mogelijk cultuuruitingen in aanraking komen. Jaarlijks bieden we zo'n veertig cursussen aan. Ook zoeken we samenwerking met bestaande clubs. Foton verzorgde onlangs een fotografie cursus. Er deden 27 mensen mee. Elf werden er lid. Een mooi resultaat, niet waar?'

De volgende zaal is de houtwerkplaats, atelier nummer drie. Weirath: 'Studenten maken hier designmeubels. Dat doen ze met MDF-hout, fijn bewerkt hout dat makkelijk te zagen is en niet zo duur is.' Er wordt van alles gemaakt. 'Sommige studenten zijn praktisch en willen bijvoorbeeld een kastje voor onder hun wastafel maken, terwijl andere deelnemers een superhippe stoel vervaardigen.'

Muzikaal talent

Tegenover de twee ateliers bevinden zich de oefenruimtes. Drie pianostudio's, een blaas- en een drumstudio. 'De kamers zijn geluiddicht gemaakt', vertelt Weirath, 'want ze zitten precies onder de bibliotheek.' Studenten die muziek willen oefenen, hoeven niet te reserveren. 'Ze kunnen gewoon langskomen en kijken of er een studio vrij is. Niet elk studentenhuis heeft een piano en het wordt ook niet altijd gewaardeerd als iemand zit te oefenen. Op deze manier kunnen ze hun muziek bijhouden.'

In het kleine doolhof van studio's bevinden zich ook een doka en twee popstudio's. Weirath: 'Laatstgenoemde is altijd vol 's avonds. We hebben ongeveer 23 bandjes op de UT. De PopSi is het overkoepelende orgaan voor de bandjes en maakt een rooster voor de oefenruimtes en regelt ook de bandjesavonden in het Theatercafé.'

Dansen

Apollo is de cultuurkoepel van de UT en belangenbehartiger van de culturele verenigingen. Dat zijn er negentien in totaal, variërend van jongleer- tot toneelvereniging. Allemaal vinden ze hun oefenplekje in de Vrijhof. Zo zijn er ook beiaardlessen te volgen. 'Een heel specifieke cursus', zegt Sanchez Calvo. 'Het afgelopen jaar hadden we drie deelnemers.' Weirath: 'Misschien niet veel, maar we houden de cursus er wel in. Het is heel uniek om als campus een vrijstaand carillon te hebben.' De balletruimte verderop is het domein van buik- en salsadancers, leden van Arabesque en van de dansvereniging 4 happy feet. Ook de fotoclub heeft er zijn studio en er zijn cursussen mindfulness.

Exposities

Weer terug uit het gangenstelsel, waar UT Radio en TV ook hun plekje hebben, zit naast het evenementenbureau het atelier waar de teken- en schildervaardigheden worden aangeboord. 'De workshops lopen altijd goed', licht Sanchez Calvo toe. Wie geen zin heeft om zelf de kwast of het potlood ter hand te nemen, kan de ogen de kost geven in de kleine en grote expositieruimte. De tentoonstellingsruimten verbinden de twee delen van het gebouw. Cultuurmedewerker Hiska Bakker: 'De twee expositieruimtes liggen aan een doorlopende gang. Dat vinden we erg belangrijk. Iedereen die er langs loopt, wordt met de kunst geconfronteerd. Dat is heel anders dan bij een galerij. Daar kies je bewust om naar binnen te gaan. Die drempel is hier niet.' Vervolgt: 'We bieden jonge kunstenaars uit de regio in de Vrijhof een podium. Daardoor zijn er allerlei kunstrichtingen te zien. Wie er langs loopt vormt een mening over de werkstukken. Ik hoop dat mensen een blik voor kunst ontwikkelen. Dat ze iets heel mooi vinden of juist helemaal niet. Dat horen we graag.'

Wie meer kunst wil zien, kan naar de kunstuitlen. De UT beschikt over een grote collectie. Medewerkers en studenten kunnen gratis een kunstwerk uitkiezen, mits het op de campus blijft.

TEKST: SANDRA POOL | FOTO'S GIJS VAN OUWERKERK

Studentenbegeleiding terug op oude stek

Negen jaar geleden verhuisde het bureau Studentenbegeleiding, waar de studentendecanen en studentenpsychologen onder vallen, van de Vrijhof naar de Bastille. Binnenkort keren ze terug naar het cultuurcentrum van de UT. Weer op de derde verdieping, wel in een nieuwe ruimte.

De verhuizing van het bureau Studentenbegeleiding is onderdeel van een vastgoedplan, waarin jaren geleden al de wens werd uitgesproken dat alle S&O-onderdelen bij elkaar gehuisvest moeten worden. Dat zou onder andere tot betere organisatie en interactie leiden. Voor het bureau Studentenbegeleiding is daarom ruimte gecreëerd op de derde verdieping, in de kamers waar eerder UT-Nieuws, het Studentenpastoraat en de Hoytema Stichting zaten. Die kamers zullen de komende weken aangepast en verbouwd worden. 'Voor ons het natuurlijk belangrijk dat wij in geluidsdichte kamers vertrouwelijke gesprekken kunnen voeren', legt Caroline van Dijken, hoofd Studentenbegeleiding, uit. 'Daarnaast zal er weer een pleinfunctie komen, net zoals die nu ook in de Bastille is. Onder andere door het plaatsen van een leestafel is zo'n plein namelijk een laagdrempelige manier om er een gastvrije ruimte van te maken.' Wat de exacte locatie zal worden van het plein op de derde verdieping is nog niet bekend, daarover worden nog gesprekken gevoerd. De studentendecanen van Studentenbegeleiding geven studenten voorlich-

ting en informatie over zaken als studiefinanciering en regelgeving van de UT. De psychologen bieden begeleiding bij persoonlijke problemen, bijvoorbeeld rond studievertraging en kunnen verwijzen naar externe instanties. Om een gesprek met een studentenpsycholoog of een studentendecaan aan te vragen is er één loket, in de wandelgangen ook wel 'rode balie' genoemd. Soms worden studenten na een gesprek bij de een verwezen naar de ander. 'Daarom is het prettig dat we fysiek dicht bij elkaar zitten en samenwerken', aldus Van Dijken.

Door alle nieuwe regelingen die de studenten te wachten staan, waaronder de gevreesde langstudeerderboete, draait het bureau overuren. 'We merken echt dat er veel op de studenten afkomt. Dat legt een flinke druk op vooral diegene die al een achterstand hebben. Niet iedereen kan daar goed mee omgaan. Sommige studenten zijn al geholpen door gewoon helder inzicht te krijgen in de situatie en eens wat zaken op een rijtje te zetten. Anderen hebben meer

gesprekken nodig of hulp.' Ook voor de medewerkers van Studentenbegeleiding is het niet altijd helder hoe de nieuwe studiematregelen precies in elkaar steken, geeft Van Dijken toe. 'Er verandert veel en snel. Niet alleen extern, maar ook intern. Het kost ons ook veel tijd om uit te zoeken hoe het precies zit en wat de consequenties zijn voor de student. Soms weten we dat niet, en het is een puzzel die we samen proberen op te lossen.'

In het collegejaar 2010/2011 waren er bij de studentendecanen in totaal 1144 contacten (gesprekken) met studenten. Ook de psychologen merken een

toename in de aanmeldingen. 'En het vermoeden is dat dit voor het nieuwe collegejaar ook weer omhoog zal gaan. Door de aansluiting van het ITC zijn er ook meer internationale studenten bij gekomen. Gelukkig hebben we inmiddels een studentendecaan er bij kunnen aantrekken.'

Het bureau Studentenbegeleiding verwacht in oktober haar intrek te nemen in de Vrijhof.

TEKST: MAAIKE PLATVOET

Minder boeken, meer

Boeken eruit, projectruimtes erin. Die metamorfose staat de universiteitsbibliotheek komend jaar te wachten. Op die manier wil de bieb inspelen op de veranderende behoefte van studenten, én op de komst van het Nieuwe Onderwijsmodel (NOM). 'We willen hét expertisecentrum zijn voor informatie.'

Het klinkt paradoxaal: een bieb zonder boeken. Maar zo heel vreemd is het nou ook weer niet in een tijd waarin alles digitaal gaat. En de boeken verdwijnen niet. Ze staan alleen niet meer in de zalen. Ze verhuizen naar het magazijn en zijn voor iedereen nog steeds snel opvraagbaar. In het magazijn wordt plaatsgemaakt door de ingebonden tijdschriften er weg te halen. Een deel verdwijnt helemaal, omdat die journals volledig gedigitaliseerd zijn, voor de rest wordt elders in het magazijn opslag gezocht.

Dat de boeken uit het zicht verdwijnen, kunnen mensen jammer vinden, maar weinig studenten zullen ze missen. De gebruikscijfers laten volgens Joke ter Hellen, het hoofd bedrijfsvoering van de universiteitsbibliotheek, zien dat vrijwel niemand in de boekenkasten rondneust. 'En de verplichte literatuur voor de opleidingen, de handboeken en dergelijke, blijft wel gewoon in open stellingen staan.' De ruimte van de boekenkasten is nodig voor nieuwe studieplekken. Ter Hellen: 'Het Nieuwe Onderwijsmodel heeft consequenties voor de ondersteuning van studenten. Zeker ruimtelijk. Er ontstaat een grotere behoefte aan studieplekken die geschikt zijn om samen te kunnen werken: projectruimtes dus. Sommige opleidingsdirecteuren vinden dat dat in de jaarzalen plaats kan vinden. Maar ook daarbuiten willen studenten kunnen werken aan hun projecten. Daarom is besloten onderzoek te doen naar het bouwen van projectruimtes op de campus, te beginnen in de Bastille, in Chalet (tegenover de Cubicus) en in de Vrijhof.'

Dertig projectruimtes

Makkelijk zal het nog niet worden om de bibliotheek een metamorfose te geven. Het gaat om drieduizend strekkende meter boeken die een verdieping omhoog verhuisd moeten worden. De Vrijhof is bovendien gebouwd als typische bibliotheek.

'Er staan grote betonnen palen die veel gewicht kunnen dragen. Dat heeft wel gevolgen voor licht en ramen. De uitdaging voor de architect wordt om het licht en luchtig te houden. De bieb moet niet vol gezet worden met allemaal stenen muurtjes. Niet te hokkerig.'

Hoe de bieb er over een jaar uitziet is nog niet duidelijk, maar de architect heeft verzekerd dat er in ieder geval plaats is voor dertig nieuwe projectruimtes. 'Die gaan in grootte verschillen. Voor twee, vijf of acht personen', aldus Ter Hellen. Ze hoopt dat ook docenten de ruimtes gaan gebruiken om delen van colleges te geven. 'In het NOM staat dat vooral 's ochtends les wordt gegeven en 's middags aan projecten wordt gewerkt. Waarom zou die docent niet in de Vrijhof-projectruimtes langskomen om de boel op gang te houden?'

Andere vaardigheden

Niet alleen de ruimte moet worden aangepast aan het Nieuwe Onderwijsmodel, ook de ondersteunende dienstverlening van de bibliotheek zal op sommige punten anders worden. Ter Hellen wil graag zogenaamde verrijkte studieplekken,

projectruimtes

werkruimtes uitgerust met meer dan een tafel en een stoel, maar bijvoorbeeld ook met audiovisuele apparatuur om aan een project te werken. Ze hoopt dat verschillende diensten, zoals Student & Onderwijs Servicecentrum (S&O), de handen ineen slaan als het over de ondersteuning voor studenten gaat.

Door het NOM zal in de bacheloropleidingen meer nadruk komen te liggen op academische vaardigheden. Dat zijn bijvoorbeeld presentatie- en schrijfvaardigheden (zie kader), maar ook informatievaardigheden. Vooral voor die laatste is een rol voor de bibliotheek weggelegd, beaamt ook Ter Hellen. 'Als je investeert in digitale collecties wil je dat die goed gebruikt worden.'

En dat is niet altijd vanzelfsprekend. 'Medewerkers zijn onze grootgebruikers van de e-journals. Die zijn helemaal thuis in de digitale bibliotheek. Studenten moeten daarin opgevoed en begeleid worden. Als je ze zelfstandig wilt laten werken, moet je wel de juiste handvatten bieden. Daarom wil de bibliotheek hét expertisecentrum zijn voor informatie', aldus Ter Hellen. 'Van begin tot eind. Dus van het ontsluiten van data voor studenten en medewerkers, tot het helpen met publiceren en het archiveren.'

TEKST: PAUL DE KUYPER | FOTO: GIJS VAN OUWERKERK

'Schrijfvaardigheid onderbelicht in studies'

Van studenten wordt niet alleen informatievaardigheden gevraagd, ook wordt verlangd dat zij presentatietechnieken, academisch schrijven en algemene studievoordigheden beheersen. De bibliotheek wil graag dat studenten ook daarvoor naar de Vrijhof komen. Daarom wordt samengewerkt met het Writing centre en Study & Career, twee diensten van Student & Onderwijs Servicecentrum (S&O).

Aan de balie van de bibliotheek worden studenten met een schrijfblokkade of schrijfprobleem doorverwezen naar de website van het Writing centre, een gezamenlijk initiatief van het TaalCoördinatiePunt (TCP) en Study & Career. Het gaat om een pilot die een jaar geleden startte en tot eind 2012 doorloopt. Gesprekken tussen studenten die zijn vastgelopen met een schrijfpdracht en docenten vinden vaak ook plaats in studieruimtes van de bibliotheek.

Het ligt in de lijn der verwachting dat de pilot na 2012 een vervolg krijgt, vertelt Sabien van Harten van het TaalCoördinatiePunt. In welke vorm is echter nog onduidelijk. 'Ik wil het schrijfcentrum in ieder geval behouden, en misschien dat dat goed in de bibliotheek past.' Sinds september 2011 hebben zo'n 120 studenten met schrijfvragen bij het Writing centre aangeklopt. Van Harten denkt dat de capaciteit 200 is. In ieder geval is er een duidelijk behoefte, volgens het hoofd van het TCP. Ze vindt schrijfvaardigheid onderbelicht in de meeste studies en vreest dat dat in het Nieuwe Onderwijsmodel niet anders zal zijn. 'In veel opleidingen krijgen studenten relatief weinig begeleiding. Aan het eind van hun bachelor moeten ze dan opeens iets schrijven. Dat kost veel moeite en de docent zegt vervolgens dat het niet goed is. Maar vaak is helemaal niet uitgelegd hoe het wel goed zou zijn, en is de vaardigheid niet getraind.'

Studievoordigheden in modules

Study & Career biedt bovendien cursussen aan voor studenten die iets extra's willen (bijvoorbeeld snellezen) of studenten die tegen een probleem aanlopen (time management, tentamenvoorbereiding). Naast ondersteuning geven wil Study & Career de vaardigheden van studenten trainen binnen de nieuwe modules. Er wordt gewerkt aan een plan om dit in het Nieuwe Onderwijsmodel (NOM) mogelijk te maken, vertelt Helma Vlas van de Onderwijskundige Dienst.

'We denken aan maatwerkworkshops of –cursussen die opleidingen bij ons kunnen inkopen. Kleine eenheden, waarvoor studies niet zelf een docent kunnen aanstellen', aldus Vlas. De coördinator van Study & Career vermoedt dat dat vooral maatwerk op het gebied van 'soft skills' zal zijn. 'Denk aan projectvaardigheden, samenwerken, communicatieve vaardigheden, presentatievaardigheden. Vaardigheden die passen bij het NOM en kleine onderdelen kunnen worden van een module. Daarbuiten houden we natuurlijk de cursussen, want er zullen altijd studenten blijven die extra ondersteuning willen.'

Cultuurambassadeur Amber Bongaerts over voorstellingen in de Vrijhof

‘Laat je gewoon eens verrassen’

Ze is nu een jaar cultuurambassadeur. De belangrijkste tip van student psychologie Amber Bongaerts? ‘Ga zonder verwachtingen in de zaal zitten en laat je gewoon eens verrassen. Wedden dat je dan heel veel leuke voorstellingen ziet? Ik heb het vorig jaar op die manier gedaan en had maar twee keer het gevoel: dit is niet mijn kopje thee. En ik had v  ak dat voorstelling een diepe indruk maakten.’

Amber is kind aan huis in de Vrijhof. ‘Ik woon er bijna!’, zegt ze zelf. Overdag studeert ze in de bieb en als ze even pauzeert gaat ze voor een drankje naar de bar van het Theatercafé of loopt ze een rondje om te checken of er nieuwe exposities in het gebouw zijn. Ook is ze er regelmatig op dinsdagavond te vinden, als er een bandjesavond is. ‘Het is gezellig in dit gebouw. Dat zouden meer mensen moeten weten. De buitenkant van het gebouw straalt dat niet echt uit.’

Sinds vorig jaar zijn haar bezoeken aan de Vrijhof alleen maar toegenomen. ‘Ik werd gevraagd of ik cultuurambassadeur wilde worden en heb direct ja gezegd. Ik heb veel met cultuur, speel zelf in een band en ga ook regelmatig naar concerten. Maar sinds ik betrokken ben bij Broodje Cultuur op maandagmiddag heb ik mijn blik wel verruimd. Ik heb heel wat bijzondere voorstellingen gezien. Toffe singer songwriters, cabaret, dans, toneel. Onbekende artiesten kunnen erg goed zijn.’

Ze ziet haar baan als cultuurambassadeur als vrijwilligerswerk, maar ook als ‘commitment’ richting de Vrijhof. Veel vrije tijd kost het haar niet. Twee uurtjes in de week, hooguit. ‘Weinig tijd, veel plezier. En ach... dan neem ik een klus als kaartjes verkopen maar voor lief.’ Amber bezocht recent Lowlands en zag daar in de theatertent mooie voorstellingen. ‘Muziektheater van het Noord-Nederlands toneel bijvoorbeeld. Echt iets voor de Vrijhof, dacht ik. Dat ga ik dus binnenkort inbrengen in de vergadering.’

TEKST: DITTA OP DEN DRIES | FOTO: RIKKERT HARINK

Annemarie Huijink (oud-cultuurambassadeur)

Twee jaar geleden las Annemarie Huijink, student psychologie, een oproepje voor een bijzondere informatiebijeenkomst. Vrijhof Cultuurcentrum zocht cultuurambassadeurs. Ze werd er meteen door aangetrokken. En omdat ze als enige op kwam dagen, werd ze meteen benoemd. Anderhalf jaar lang vervulde ze de functie. En ze kan het anderen van harte aanbevelen. ‘Je doet nieuwe inzichten op en komt in aanraking met kunstvormen die je nog niet kent.’

Groot voordeel is volgens Annemarie dat je als cultuurambassadeur daadwerkelijk invloed hebt op de programmering van het cultuuraanbod. Ze struinde internet af op zoek naar geschikte artiesten, beluisterde cd'tjes en ging vier keer naar een voorstelling in het land. ‘Daar bracht ik dan verslag over uit. Voor Tineke Grootenboer van Vrijhof Cultuur is dat een belangrijke bron, een goede graadmeter om te peilen wat bij studenten in de smaak valt.’

Een moderne dansvoorstelling in Arnhem is haar het meest bijgebleven. ‘Ik kom uit de ‘klassieke hoek’ en heb niet zoveel met moderne dans. Had er ook wel een vooroordeel over. Maar ik vergezelde een andere cultuurambassadeur, die de voorstelling hoog op haar lijstje had. De voorstelling ging over de liefde en ik vond het prachtig. Dat heeft het ambassadeurschap me vooral gebracht; ik heb voorstellingen gezien, onder meer ook bij Broodje Cultuur, die ik anders nooit zou hebben bezocht.’

Ook cultuurambassadeur worden? Vrijhof Cultuurcentrum is op zoek naar nieuwe vrijwilligers, bij voorkeur studenten die in het bezit zijn van een ov-jaarkaart. Voor meer informatie: tineke.grootenboer@utwente.nl

Eerbetoon aan de campus

Vol enthousiasme kan Hiska Bakker, medewerker beeldende kunst van Vrijhof Cultuurcentrum, vertellen over Bonita Avenue. Ze is groot fan van de bestseller van Peter Buwalda, die als redacteur van UT Nieuws vier jaar in de Vrijhof werkte. Samen met Irena Niekrake (van S&O) organiseert Bakker nu Buwalda-rondleidingen over de campus. 'Elk paadje in het boek klopt.'

Eigenlijk hoeft je Hiska Bakker niets te vragen over Bonita Avenue. Ze heeft het boek voor zich liggen en begint uit zichzelf enthousiast te vertellen. 'Het is ontzettend goed, met prachtige beschrijvingen. Je ziet het echt voor je. De Cubicus die zich als een Brontosaurus uitstrekt bijvoorbeeld. Omdat je de campus kent, weet je: wat is dat mooi beschreven.'

Hoe ontstond het idee van de Buwalda-wandeling?

'Dat was een verzoek van Irena Niekrake. Die wilde met haar leesclubje een wandeling over de campus maken. Passages uit het boek vormen de basis. De campus is heel realistisch weergegeven, echt elk paadje klopt. Behalve dan de boerderij van Siem Sigerius aan de Langenkampweg. Die hebben we niet kunnen vinden. Er staat wel een wit gepleisterde boerderij, ergens anders achter de campus.'

Jammer dat dat niet klopt?

'Juist leuk. Als alles klopt, wordt iets saai. Ik vind het leuk dat één ding net niet overeenkomt. Of misschien wel klopt, maar dat we het niet hebben ontdekt.'

Wat is je favoriete plek op de campus uit Bonita Avenue?

'Je zou denken het bankje bij de Sintelbaan, waar Siem Sigerius graag zit. Zelf gebruik ik die plek ook om de drukte van het werk even te ontvluchten. Buwalda heeft het bankje heel mooi beschreven. Hoe de Sintelbaan erbij ligt, met het zwembad erachter, en alle paadjes die daar lopen. Maar de kantine in het sportcentrum vind ik het mooist. Die wordt zo treffend beschreven. Ik zie de gesprekken van Siem en Aaron helemaal voor me. Hangend aan de bar, met die bollende kuitjes onder de barkruk.'

Trekt het boek veel publiek van buiten naar de campus?

'We hebben nu twee wandelingen gehad en ik moest mensen teleurstellen omdat we vol zaten. Bij de eerste rondleiding kwam de helft van buiten. Het boek is echt een eerbetoon aan de campus. Er komt ook een film en als die een succes wordt, zal de belangstelling toenemen. Dan is het beter als studenten de rondleidingen verzorgen. Maar nu, om de paar maanden, kunnen wij het nog doen. Het is namelijk ontzettend leuk.'

TEKST: PAUL DE KUYPER | FOTO: GIJS VAN OUWERKERK

Buwalda onthult Bonita Avenue

De volgende Buwalda-rondleiding vindt plaats op donderdag 13 september van 12:30 uur tot 13:45 uur. Aanmelden kan nog bij Hiska Bakker, h.a.bakker@utwente.nl. Na afloop zal schrijver Peter Buwalda zelf het naambord Bonita Avenue onthullen aan de Boulevard-zijde van de Vrijhof.

Bij voldoende belangstelling zal er ook later in het najaar weer een Buwalda-wandeling worden georganiseerd. Hiska Bakker vertelt over de rol van de campus in Bonita Avenue en algemene informatie over kunst en architectuur op het UT-terrein. Irena Niekrake luistert het op met herkenbare passages uit het boek.

Studium Generale

Het hele jaar op zoek naar toegankelijke sprekers

Door samen te werken met studieverenigingen wil Studium Generale meer studenten naar de lezingen trekken. Ook de nieuwe website met filmpjes van alle lezingen – die aan de vooravond van de najaarscyclus wordt gelanceerd – richt zich op het jongere publiek. Tegelijkertijd mikt Studium Generale (SG) op bezoekers uit de regio.

Een brede algemene vorming, en dan niet alleen voor de niche van hogeropgeleiden, maar juist ook voor geïnteresseerden uit de regio. Dat is in een notendop het doel van Studium Generale, vertelt programmamedewerker Lisette Bochev. Samen met directeur Peter Timmerman stelt zij het najaars- en voorjaarsprogramma samen. Anneke Aarten completeert het SG-trio. Zij verzorgt onder andere de promotie en communicatie via de vernieuwde website.

Het samenstellen van het programma gaat eigenlijk het hele jaar door, legt Bochev uit. 'In de zomer zijn we al bezig met het voorjaarsprogramma. Er is een Studium Generale-commissie bestaande uit medewerkers en studenten. Daar overleggen we mee en die dragen onderwerpen aan. Soms heeft iemand toevallig iets gelezen. Of er dient zich een actualiteit aan en dan zoeken we daar een spreker bij.' De kunst is om de balans te bewaken en sprekers te vinden die toegankelijk over hun onderwerp kunnen vertellen. 'Daarvoor bekijken we YouTube-filmpjes en winnen we advies in bij collega's van andere universiteiten.'

Doorgaans komt er zo'n 100 tot 120 man af op de lezingen, maar bij populaire onderwerpen zijn er geregeld uitschieters boven de 300. Wie die bezoekers zijn, verschilt per onderwerp. Bochev: 'Een lezing over neutrino's was erg populair onder studenten, maar we hebben ook een vaste kern van bezoekers uit de regio.'

Omdat ze nog meer studenten naar de lezingen willen trekken, zoekt Studium Generale steeds vaker contact met studieverenigingen die hun naam verbinden aan een lezing. Om mee te denken, maar ook voor de promotie van de activiteit. Zo doet Communiqué dit najaar mee bij de avond over retoriek in de Amerikaanse verkiezingen en een tweeluik over China wordt afgestemd op de reizen van drie studieverenigingen.

Ook online werkt Studium Generale aan een jonger gezicht. De website is onlangs in een frisser jasje gegoeten. Nieuw is dat vanaf dit najaar alle lezingen zullen worden gefilmd. Die zijn dan online integraal terug te kijken, samen met de powerpoints van de sprekers.

Bochev: 'Mensen die niet in staat waren te komen, kunnen dan toch een lezing bekijken. En het moet ons meer bekendheid geven: dit is wat wij doen.'

Studium Generale, van links naar rechts Lisette Bochev, Anneke Aarten en Peter Timmerman. (Foto: Arjan Reef)

Dit najaar op de planken...

Koen Damhuis studeert sociologie aan de Sorbonne-universiteit in Parijs. Vorig jaar schreef hij het boek **De virtuele spiegel** – waarom Facebook ons ongelukkig maakt.

Vertel, waarom maakt Facebook ons ongelukkig?

'Ik doe er een pagina of honderd over om dat punt te maken. Mijn boek is een spiegel van de tijd en maatschappij waarin we leven. Facebook is een verkleurde werkelijkheid, een wapenwedloop van succes en geluk. We zijn constant bezig ons ideale alter ego weer te geven. Het blijkt ook dat hoe langer mensen op Facebook zitten, hoe sterker hun overtuiging is dat het leven niet eerlijk is. We schatten geluk van anderen hoger in dan dat het in werkelijkheid is en ook hoger dan van onszelf. Facebook versterkt dat.'

Heb je jezelf eigenlijk ooit bezondigd aan Facebook?

'Nog steeds. Ik ben ook niet anti-Facebook. Maar ik gebruik het wel op een andere manier. Als ik een mooi cijfer heb gehaald, hoef ik dat niet met de hele wereld te delen. Ik vind het wel leuk muziek en linkjes naar opinieartikelen met vrienden te delen.'

Kun je je het tegenovergestelde ook voorstellen, dat mensen juist gelukkig worden van Facebook?

'Zeker, daar ga ik in mijn boek en in mijn lezing ook wel op in. Elke Facebook-gebruiker ervaart het anders'

Lezing op 11 september, Vrijhof/Amphi 19.30 - 21.00.

Hoogleraar **Erik Verlinde** is als theoretisch fysisch verbonden aan de Universiteit van Amsterdam. Hij werkt aan een nieuwe zwaartekrachttheorie.

Waar zal je lezing over gaan?

'Ik vertel over hoe we in de loop der tijd tegen de zwaartekracht aan zijn gaan kijken. Er blijkt een heel nieuwe kijk op te zijn ontstaan. In mijn inleiding leg ik uit wat Newton en Einstein stelden, daarna vertel ik over de theorie waar ik zelf mee bezig ben die het net iets anders ziet. Ik zal ook ingaan op het artikel dat ik daarover heb gepubliceerd. Daarin zet ik uiteen welke ideeën bij zwaartekracht een rol spelen.'

Is het moeilijk om zo'n complex onderwerp uit te leggen aan een publiek met hoofdzakelijk leken?

'Zeker, maar in mijn geval is het zo dat ik dit nog redelijk goed kan uitleggen in plaatjes. Ik probeer het aanschouwelijk te maken. Ik heb er ook aardig wat ervaring mee, lezingen als deze heb ik vaker gehouden. Dan krijg je er handigheid in. Als het mij lukt in een uur mijn algemene idee duidelijk te maken, ben ik blij.'

Zie je het publiek via lezingen informeren als onderdeel van je werk als wetenschapper?

'Natuurlijk. Een belangrijke rol van de wetenschapper is uit te dragen waar je mee bezig bent. Ik denk dat heel veel mensen nieuwsgierig zijn naar dingen als de zwaartekracht. Als ik kan bijdragen aan het begrip, dan doe ik dat heel graag.'

Science Café Enschede op 19 september, café Forum, 20.00 - 22.00.

Carolien Roodvoets heeft een praktijk voor psycho- en relatietherapie en komt daarin geregeld in aanraking met liefdesleed. Zij geeft een lezing over de psychologie van de (ver)liefde.

De psychologie van de verliefde: dat klinkt niet als een gemakkelijk vakgebied.

'Ik probeer het luchtig te houden. De spreker voor mij (hoogleraar neurobiologie Gert ter Horst, red.) gaat in op wat er gebeurt in de hersenen bij verliefdheid. Ik kijk meer naar de praktijk van alledag. Kun je verliefdheid beïnvloeden? Hoe werkt liefde op het eerste gezicht? Ook ga ik in op liefdesverdriet.'

Kun je verliefdheid inderdaad beïnvloeden?

'Je kunt jezelf verliefd maken. Als ik maar genoeg fantaseer over de buurman dan breng ik een proces op gang waardoor ik verliefd kan worden. Je kunt verliefdheid ook minder maken, bijvoorbeeld als sprake is van een verboden liefde. Door uit de buurt te blijven, door geen contact te zoeken, door jezelf te dwingen tot afleiding. Dat is moeilijk, je moet de verliefdheid vroeg de kop indrukken.'

En hoe kom je uit liefdesverdriet?

'Als iemand een relatie opzegt, krijg je een gevoel van krenking. Eigenlijk zegt iemand: ik vind jou niet goed genoeg om als partner te hebben. Dat krenkende moet je relativeren. Er zijn genoeg mensen die me wel heel leuk vinden. Zo hou je je gevoel van eigenwaarde hoog.'

Lezing op 13 november, Vrijhof/Amphi, 19.30 - 21.00.

En verder:

Wordt het Obama of Romney? Op die vraag gaan UT-wetenschappers Henk Procee en Ard Heuvelman niet op 16 oktober als het gaat over de Amerikaanse verkiezingen. Wel behandelen ze de retorica: hoe doe je dat, een publiek overtuigen?

Is het kalibreren of callibreren? Extra cellulair of extracellulair? Samen met UT Nieuws organiseert Studium Generale op 27 november het grote UT-dictee. De week ervoor komt hoogleraar Marc van Oostendorp spreken over taalverandering en -verloedering. (meer info: www.utwente.nl/sg)

Sandor Joó : de vader van Broodje Cultuur

'De formule werkt nog steeds'

Ooit noemde een verslaggever van de regionale krant hem in een artikel 'de vader van Broodje Cultuur'. Sander Joó vindt het een eretitel. Hij heeft zijn 'kindje' op de UT allang losgelaten. 'Net als mijn volwassen kinderen. Daar ga ik ook niet achteraan rennen. Maar als ze me nodig hebben dan ben ik er.' We hadden hem nodig. Broodje Cultuur bestaat 45 jaar. En herinneringen ophalen over de begintijd? Dat kan alleen met Sandor Joó. Dus kwam hij voor een gesprek naar de campus.

Begin jaren zestig van de vorige eeuw. In een barakkenkamp in Hengelo werd de komst van de Technische Hogeschool Twente (THT) voorbereid. Musicus Sandor Joó las in de kranten over de mooie, architectonische gebouwen die er zouden verrijzen. En over de geweldige sportactiviteiten die er zouden komen. 'Maar er werd met geen woord over cultuur gerept. Dat stak. Dus heb ik bij zo'n barak aangeklopt en m'n diensten aangeboden. En ik werd aangenoemen.'

Joó begon kleinschalig; op zondagmiddagen gaf hij platenconcerten. Hij speelde zelf stukken en gaf zijn gehoor inzicht in de muzikliteratuur. Al snel had hij het plan om op de maandagen voorstellingen in de lunchpauze te organiseren. 'De lunchpauze is een prachtig tijdstip voor

ontmoeting. En cultuur is immers een krachtig bindmiddel?!' Hij klopte aan bij professor Schuijjer voor meer budget. 'Ik weet het nog goed. Schuijjer vroeg me: welk marktonderzoek ligt hieronder? Geen enkel, zei ik. Maar ik wéét dat het goed is. Dat zegt mijn gevoel.' Hij kreeg groen licht en Broodje Cultuur was geboren. 'Men wilde het eerst 'Broodje van Jootje' noemen, maar daar heb ik fel tegen geprotesteerd.' In de begintijd werd Broodje Cultuur verspreid over de campus gehouden. Joo: 'In de kelder bij Elektrotechniek, in Boerderij Bosch, in de bestuursvleugel. Daar waar maar een plekje te vinden was. Ik heb er wel altijd voor gepleit om cultuur in één gebouw onder te brengen. Toen de Vrijhof werd gebouwd zou het eerst 'Campusbureau' gaan heten. Een gebouw

waarin de bibliotheek zetelde en waar kerkelijke activiteiten zouden plaatsvinden. Men had twee zalen voor kerkelijke erediensten bestemd; een rooms-katholieke en een protestante. We vonden het maar niks. Kunst en cultuur moest het beeldmerk van dit gebouw worden. De nacht voor de opening heb ik, samen met studenten, alle ramen van het gebouw dichtgeplakt met posters. Vrijhof, stond erop. Met de nadruk op 'Vrij'. Het waren wel de jaren '60 he?!

Harry Mulisch kwam zijn boeken bespreken, Willem Wilmink gedichten voordragen en Simon Vinkenoog stak knetterstoned z'n verhaal af. Er was altijd wat te beleven in de Vrijhof. De kracht van Broodje Cultuur heeft zich dubbel en dwars bewezen. Het is het langstlopende culturele project in Nederland. 'Op het Holland Festival na, maar dat project kent een onderbreking', weet Joó. 'Broodje Cultuur heeft een prima formule', zegt hij. Het kan met gemak nog jaren mee. Mijn doel was altijd om het publiek drie kwartier aan cultuur te laten ruiken. Verzadigen kan niet in zo'n korte tijd, maar honger opwekken wél. Kunst en cultuur is schoonheid. En het leven is ondenkbaar zonder schoonheid.' Sandor Joó bleef twaalf jaar op de UT en vertrok toen naar Almelo om directeur te worden van schouwburg De Hagen. Na een periode van zeven Almelse jaren werd hij schouwburgdirecteur in Nijmegen. Dat deed hij 20 jaar. Joó is nu met pensioen, woont in Kranenburg, maar is nog even actief als altijd. Hij heeft een eigen spirituele praktijk (Sanastro) en is wijnboer in Frankrijk. 'Als ik vier weken in Nederland ben wil ik heel graag weer een week naar Frankrijk.'

Hij heeft nog een tip voor de huidige organisatoren van Broodje Cultuur. 'Ga eropuit. Bezoek zoveel mogelijk voorstellingen en kruip niet achter internet. Als je er zelf warm voor loopt, moet je de voorstelling meteen naar de UT halen. Niet voorleggen aan allerlei commissies. Gewoon altijd op je eigen intuïtie vertrouwen.'

TEKST: DITTA OP DEN DRIES | FOTO: GIJS VAN OUWERKERK

De publiekslievelingen van Broodje Cultuur

Elk jaar, na afloop van het culturele seizoen, kiest het publiek de winnaar van de Broodje Cultuur Publieksprijs. Vrijhof Cultuurcentrum heeft in de afgelopen jaren al aan heel wat toppers een eervol certificaat uitgereikt. De winnaar krijgt steevast een plekje in de programmering van het volgend seizoen. Vanwege het 45-jarig bestaan van Broodje Cultuur komen dit seizoen liefst vijf publiekslievelingen terug op het podium in de Vrijhof.

Winnaar 2012

Het spits wordt afgebeten door het **Kamerorkest** van het **Nederlands Symfonie Orkest**. Het publiek riep het orkest uit tot de winnaar van de Broodje Cultuurprijs 2012, met een waardering van 4,8 punten (op een schaal van 5).

Op **maandag 10 september** om 20.15 uur beklimt het Nederlands Symfonie Orkest opnieuw het podium van zaal Agora. De twee Scandinavische componisten Edvard Grieg en Carl Nielsen staan centraal in het concert. Het Kamerorkest speelt onder meer de beroemde 'Holberg Suite' van Grieg.

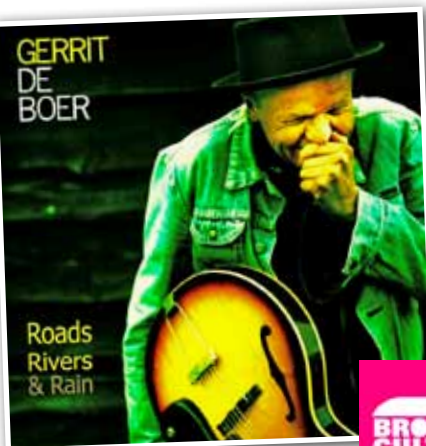

Winnaar 2004

Maarten van Roozendaal won de publieksprijs in 2004. Vrijhof Cultuur Centrum haalt hem op **maandag 24 september** voor het 45-jarig jubileum opnieuw naar de UT. Zijn theaterconcert draagt de titel De Gemene Deler. Wat bindt ons en wat drijft ons uit elkaar? Dat is de rode draad in de voorstelling. Vanachter zijn piano neemt Maarten van Roozendaal de bezoeker mee in deze bijzondere zoektocht. Hij doet dat liefdevol en schaamteloos, poëtisch en cynisch. Aanvang: 12.35 uur tot 13.35 uur. Amphitheater.

Winnaar 2007

De onemanshow van **Mondo Leone**, getiteld Gratis Rijkdom, staat **maandag 29 oktober** op het programma van Broodje Cultuur. Monde Leone is de artiestennaam van Leon Giesen. Giesen is wondermaker en staat stil bij schijnbaar normale zaken. Over hoe je de wereld beter en mooier kunt maken. En het nut daarvan. Aanvang: 12.35 tot 13.35 uur. Amphitheater.

Winnaar 2009

Gerrit de Boer is zanger, gitarist, songwriter en producer van zijn nieuwe album Roads Rivers & Rain. Hij maakt songs met een noordelijke inslag. Gezongen verhalen over het leven in de stad en op het platteland. Het liefst wil hij dat zijn liedjes als een muzikale flessenpost de wereld overgaan. Gerrit de Boer treedt op **maandag 26 november** op om 12.35 uur. Amphitheater.

Winnaar 2010

Prille Roest heet de nieuwe voorstelling van **Oeloek**. Het is spektakel op de vierkante millimeter en geheel in de stijl van Oeloek: krankzinnige dialogen, muzikale uitpattingen en fysiek beukwerk. Het fysieke cabaret van Oeloek staat genoteerd voor Broodje Cultuur van **maandag 3 december**. Aanvang 12.35 tot 13.35 uur. Amphitheater.

De Vrijhof oogde in de afgelopen zomer vaak uitgestorven. Maar hoewel de meeste studenten lekker aan het strand lagen of de terrasjes bezet hielden, waren er toch wat 'die-hards' te vinden. Tijdens de Kick-In was het vanzelfsprekend weer een stuk drukker. Wij vroegen vijf studenten wat ze kwamen doen in de Vrijhof.

'Zingen betekent vrijheid'

Uit een kamertje op de begane grond van de Vrijhof klinkt gezang. Een koor, zoveel is duidelijk. Maar wie zijn het? En wat doen ze hier? Navraag bij Artez-student Henk Stoeten (21) leert dat het hier om het Nederlands Studenten Kamerkoor (NSKK) gaat. Tijdens de eerste dag van de Kick-In oefenen ze in de Vrijhof. 'We zijn hier om het zingen te promoten, maar dan moet er natuurlijk eerst nog even geoefend worden. We hebben een ensemble samengesteld en zingen later vandaag op de intro-markt. Ik hoop dat we een beetje in de smaak vallen bij de eerstejaars. Wat ons koor precies doet? Het NSKK is een projectkoor met 36 studenten uit heel Nederland. We geven negen concerten per jaar en auditeren onder andere in de Vrijhof. Dat kan hier prima.'

Een passie dus, die Stoeten goed onder woorden brengt. 'Zingen betekent vrijheid. Je kan het overal doen, zelfs in de trein of in de bus. Meerstemmig zingen geeft echt een kick, het gevoel dat je samen iets moois neerzet. Studenten die van zingen houden, moeten zeker eens komen kijken en vooral luisteren.' Meer info: www.nskk.nl.

Er zit muziek in de Vrijhof

We blijven in de muzieksfeer. Aan het einde van een lange dag middenin de zomer, komt Maarten van der Laan (23) een van de muziekstudio's in de Vrijhof uitgewandeld. Voor de masterstudent communicatiewetenschap zijn de muziekruimtes deze zomer zijn tweede thuis. Speciaal voor ons kruipt hij weer even achter de piano.

'Ik heb het niet zo op de term singer/songwriter, maar zo zou je me wel kunnen zien. Ik ben ook producer, heb gedrumd en speel piano. Houd het er maar op dat ik voornamelijk liedjes schrijf. Ik ben gek op muziek maken en dat kan hier in de Vrijhof heel goed.' Dat blijkt wanneer Van der Laan inzet op de piano. Hij zingt er een stukje bij en eerlijk is eerlijk: het klinkt heel behoorlijk. 'Ja toch? Ik heb niet voor niets de hele dag geoefend.'

Hoewel muziekstudio direct erg spectaculair klinkt, moet er ook weer geen al te grote voorstelling bij gemaakt worden. De studio waarin Van der Laan wat van zijn repertoire laat horen, is in feite een hok met een piano. 'Maar meer heb ik nu ook niet nodig. In de andere studio's zijn overigens wat meer mogelijkheden. Maar al met al is het voor die 25 euro per jaar waarmee je een Studiocard krijgt, prima geregeld. Ik woon thuis boven acht anderen en wil hen niet altijd tot last zijn met mijn muziek. In de Vrijhof heb ik een mooi alternatief.'

'Cabaret is meer dan grapjes vertellen'

Moet je als cabaretier uitgesproken grappig zijn? 'Niet per se', meent Yori Thijssen (19). De student communicatiewetenschap is secretaris van cabaretvereniging Contramime en tijdens de Kick-In druk bezig met activiteiten in en rond de Vrijhof. 'Wij maken vooral groepsvoorstellingen, daar heeft iedereen een rol in. Dat kan bijvoorbeeld ook als muzikant zijn. Of niet onbelangrijk: als regisseur. Cabaret is veel meer dan sommige mensen denken. Het is niet alleen maar grapjes vertellen.'

'Tijdens de Kick-In willen we eerstejaars enthousiast maken en het verhaal van de vereniging vertellen. In december en mei geven we voorstellingen. In de eerste collegeweek beginnen we met open lessen. Daar kan iedereen zien dat het maken van cabaret een prachtig proces is. Bovendien kom je erachter waar je krachten liggen binnen de cabaretgroep. Ik zou zeggen, neem eens een kijkje.'

Thijssen steekt al met al heel wat uurtjes in het cabaret. Heeft hij er nooit over nagedacht professioneel cabaretier te worden? 'Natuurlijk wel. Maar ik ben bang dat het vooral een droom blijft. Ik ben realistisch genoeg, een professionele carrière zit er denk ik niet in. Maar het blijft een fantastische hobby, waar ik tijdens en na mijn studie zeker mee doorga!'

De laatste loodjes

Hoewel de Vrijhof vooral bekend staat als Cultuurcentrum, wordt er natuurlijk ook 'gewoon' gestudeerd, en dan vooral in de bibliotheek. Zo doken Jeske Eenink (24) en Suzanne van Haagen (26) een groot deel van hun zomer met hun neus in de boeken. Jeske, student bedrijfskunde, had midden augustus haar bachelorpraatje en bracht vanaf juni flink wat uurtjes in de Vrijhof door. 'Ik ben zo langzamerhand hard toe aan vakantie', zei ze begin augustus, toen de Vrijhof nagenoeg uitgestorven was. 'Gelukkig ga ik binnenkort met een vriendin naar Rhodos. Ik ga er vanuit dat ik dan mijn bachelor op zak heb.' Het meest opvallende aan haar werk in de Vrijhof: 'ik gebruikte soms drie tafels voor al mijn papier, ik werk heel breed, 'haha!' Voor Suzanne waren het de laatste dagen in de Vrijhof en op de campus. De studente technische bedrijfskunde leverde haar scriptie in en heeft al direct een baan gevonden. 'Als management consultant bij Möbius, een spin-off van de universiteit in Gent. Ik ga daarom verhuizen naar Utrecht, want ik kom in Montfoort te zitten. Voor het zover is ga ik eerst nog een weekje naar Frankrijk.' Ook bij Suzannes werkhouding viel iets op: 'Ik eet de hele dag wortelen, zo ben ik mijn tijd hier doorgelopen.'

TEKST EN BEELD: JOCHEM VREEMAN

Theatertechniek is meer dan licht en geluid

Afremmen, terugfluiten, creatief nadenken en dan zorgen dat het kan. Het is de werkwijze van de twee theatertechnici Han Davina en Frans de Groot. Ze zijn verantwoordelijk voor alle techniek en apparatuur in de zalen, studio's en werkplaatsen van de Vrijhof. Achter de schermen zorgen ze ervoor dat het licht en geluid wenselijk werkt. Voor de schermen denken ze mee in de opbouw van decors, toneel en podia.

Een interview geven is niet iets wat Han Davina (rechts op de foto) graag doet, al heeft hij met zijn ruim 25 jaar ervaring als theatertechnicus heel wat te vertellen. En dat doet hij ook. Eenmaal aan het woord, rollen de verhalen eruit. Hij vertelt over zijn theatertechniekopleiding in Amsterdam, de teruggang van grote producties door studenten en over gebouw Vrijhof dat hij kent als zijn broekzak. Han: 'Ik ben de enige die weet waar alles zit in het pand. Van leidingen tot bedrading. Als er weer een verbouwing aankomt, maak ik met de architect een rondje en laat zien waar ze wel en niet de grond in kunnen.' Op technisch vlak weet hij inmiddels ook precies wat wel en niet kan in het cultuurcentrum. 'Daarom mag ik ook niets meer zeggen', lacht Han.

Collega Frans springt erop in. Hij is in 2008 begonnen en vaak eerste aanspreekpunt als studenten of medewerkers hun werkkamer binnenstappen. Frans: 'In het begin vergaloppeerde ik mij nog weleens. Ik raakte enthousiast en ging mee met de ideeën. Later ondervond ik dat de realisatie en planning ervan veel moeilijker bleek dan ik aanvankelijk dacht. Nu zeg ik dat ik er op terugkom en even ga overleggen.' Han: 'Je moet ze dus terugfluiten. Iedereen wil altijd van alles. De norm is hoog. Men ziet iets op televisie en denkt dat het hier ook kan. Van mij krijgen ze aanvankelijk nul op rekest. Uiteindelijk kan natuurlijk alles, maar dan in een andere vorm.'

Welke vorm dat is, bedenken ze dan samen. Frans: 'Neem Take Me Out, georganiseerd door de Student Union in 2010. Als je dat met alle knipperlichtjes, lampen en kleurtjes wilt, moet je extern inhuren.' Han: 'We beschikken over voldoende materiaal, maar we zijn niet de televisiewereld he! Tuurlijk, je moet wel meegaan met de techniek, maar je hoeft niet alles. Met eenvoudig, degelijk apparatuur kun je mooie dingen maken.' Hetzelfde geldt voor decors en podia. Bij de musical Alice, afgelopen zomer in het openluchttheater, bouwden ze een steiger om het orkest een plek te geven. Han: 'Een

simpele oplossing.' Frans: 'En vervolgens gaan de studenten ook nadenken wat ze nog hebben liggen en kunnen gebruiken. Er ontstaat een soort kruisbestuiving.' Han: 'Het is niet zo moeilijk om dingen nieuw te kopen. Het is veel leuker om van iets heel simpels iets heel moois te maken.'

Cursus theatertechniek

Elke dag zijn ze aanwezig, soms ook 's avonds en in het weekend. 'Op zondag zijn we wel eens thuis', grapt Han. Maar ook dan bereikbaar als back-up, indien nodig. Rondom de twee technici werkt een team van studenten. Ze volgen een cursus theatertechniek. Frans: 'Elk jaar hoop je op een enthousiaste eerstejaars die het in de vingers heeft. Werken met studenten is hartstikke leuk.' Han knikt. Vanaf het terras van het Theatercafé wijst hij naar het Ganzenveld. De introductie is in volle gang. 'Wist je dat wij dat vroeger allemaal deden? En dat de themapresentatie één grote theatershow was. Nu is het een filmpje', zegt hij afkeurend. Cultuur verandert, merkt hij. 'Er zijn trends gaande. Tien jaar terug hadden we geen breakdance en was stildansen not done. Nu hebben we Break Even en groeit 4 happy heet. Ook de toneelvereniging Nest was een heel grote groep studenten. Zelfs met eigen technici. Ze maakten grote producties, maar dat is niet meer. Gebrek aan tijd.' Frans: 'Het studiemodel laat het niet meer toe.' Dus wordt het minder en beperkter. Toch antwoordt Han stevast nee als er weer eens een superenthousiaste student om de deur komt kijken. Han: 'Dat vinden ze niet leuk hoor, maar ik moet eerst checken wat mogelijk is. We zijn immers de laatste stap in het proces. Maken wij een fout, dan merkt iedereen in de zaal het en dat wil je echt niet.'

TEKST: SANDRA POOL | FOTO: ARJAN REEF

'Het komt altijd goed, alles valt te regelen'

De één is handig met computers, licht en geluid. De ander is goed in marketing, communicatie en horeca. Samen met Tonnie Buitink vormen ze het management van het Evenementenbureau van de UT. Volgend jaar nemen ze het stokje helemaal van hem over, want Buitink gaat met pensioen. Kaj Blokhuis en Jelmer van Straelen over nieuwe prikkels en mogelijkheden.

Het Evenementenbureau zit op de begane grond van de Vrijhof, naast een atelier en grenzend aan de grote expositieruimte. 'Nog wel', zegt Kaj Blokhuis. 'Het is de bedoeling dat we naar de Bastille gaan.' Reden voor vertrek is een nieuwe organisatorische samenstelling. Onlangs is de Eenheid Campus opgericht. En daar valt het Evenementenbureau onder, samen met Sport, Cultuur en de afdeling Reserveringen. 'We zitten nu regelmatig met elkaar om tafel', vertelt Blokhuis. Een voordeel, vindt hij. Zijn collega Van Straelen: 'De lijnen zijn kort en dat geeft nieuwe prikkels en mogelijkheden.' Blokhuis: 'We doen nog steeds hetzelfde werk, maar er valt gezamenlijk nog wel wat te halen.' Hij doelt op de beoogde bezuinigingen. Blokhuis: 'Of meer inkomsten genereren. De genoemde partijen kunnen hun krachten bundelen. Denk aan het aanbieden van arrangementen. Externe partijen die hier een congres organiseren, kunnen bijvoorbeeld ook een cursus schilderen of tekenen volgen of gaan sporten in de pauze.'

Van Straelen is momenteel bezig met de Kick-In. 'Niet dat we het organiseren, maar we geven advies, houden in de gaten of alles wel kan en ondersteunen waar nodig. Ook alle vergunningen vragen wij aan. Dat doen we voor de gehele UT.' Blokhuis richt zich op de Vrouwenloop in september. 'Er doen inmiddels zeventig UT-medewerkers mee. Via Cultuur proberen we die dag muziek te regelen en het Sportcentrum doet mee met het geven van hardlooptrainingen.' Maar er is meer. Ze sommen op: 'De Batavierenrace, de Zeskamp, de

P-uitreiking. We zijn betrokken bij academische plechtigheden, de Triatlon, het internationaal foodfestival, Green Vibrations en externe evenementen zoals de Rode neuzen-loop of een Bevrijdingsfeest. Dan zijn we als campus gastheer.' Het werk vraagt om een flexibele houding. In de drukke periodes, augustus, september en oktober en de maanden april en mei, moeten ze er staan. Soms tot in de late uurtjes. 'Dat hoort erbij', lacht Van Straelen. 'Ik ben van nature nogal precies. Van Tonnie heb ik geleerd dat wat los te laten.' Blokhuis: 'Het komt altijd goed. Ook van Tonnie geleerd. En dat is ook zo. Alles valt te regelen. Kan het niet rechtsom, dan doen we het linksom. En vooral niet in de stress schieten. Gelukkig hebben we daar allebei geen last van.' Van Straelen knikt instemmend. Hij is in 2006 bij het Evenementenbureau gekomen. 'Ik studeerde Werktuigbouwkunde. Kwam tijdens de studie bij de Drienerlose PopOrganisatie (DPO) terecht, later bij de Enschede Ploeg en daarna bij Tonnie op kantoor.' Blokhuis studeerde Hospitality & Eventmanagement en is in 2008 blijven hangen na zijn stage.

Blokhuis: 'Wat er verandert als Tonnie afscheid neemt? Niets. Onze manier van dingen regelen zal wellicht anders zijn, maar dat komt omdat we verschillende personen zijn. Verder blijft alles zoals het is.' Alleen de werkplek, die schuift op naar de Bastille.

TEKST: SANDRA POOL | FOTO: GIJS VAN OUWERKERK

UT Student Chaplaincy

Connecting People

Be honest. Did you know that the UT has its own chaplaincy? This institution is almost as old as the university itself, and is all about encounters, fundamental discussions, and togetherness. It is high time to introduce pastor Janneke Bekhof-Smit and colleague Karolien de Vos.

The logo of the chaplaincy says it all. It depicts three people in a circle, holding hands. All three have different colors: The chaplaincy, officially a catholic and protestant merge, forms a community of Christian people with different backgrounds. Pastor Janneke: 'We have a broad focus and like to think beyond boundaries. We are a meeting point for anyone who is in one way or another involved in Christianity, and who would like to discuss fundamental questions.'

The philosophy of being a meeting point above all, shows in the frequency of events that are organized. Karolien mentions one of many examples: 'Every year, we visit the penitentiary in Almelo, to speak with the facility's pastor. He tells us what detention does to people. Afterwards, we usually go out to dinner and debate about crime, punishment and forgiveness.'

An even less obvious event is the regular visit to the Mosque in Enschede. Janneke explains: 'Aim of this visit is to meet people who see life from another point of view. Increased familiarity with other beliefs sharpens one's own vision. This visit is therefore embraced by us as well as the Mosque.'

But why do we need a separate student chaplaincy? Can't students go to any regular church? Janneke is convinced about the added value of having the facility on campus: 'Students have such specific needs and lifestyles that they often feel a 'misfit' in a regular church

community. Here, they meet others who face similar challenges and questions.' Of course, the chaplaincy does more than this. There are also regular Taizé prayers and bible study groups. 'I also have frequent one-on-one meetings with students who want to talk about life events,' Janneke explains. 'I can be the counselor for students who need to talk to somebody.' Janneke elaborates that these conversations do not

necessarily revolve around religion. 'However, I am able to use a 2000-year Christian tradition to get a perspective on things.'

Nevertheless, no matter how old and extensive this tradition, Janneke can easily identify the most important message that she would like to share: 'Every single person is valuable as an individual. If you believe that you are valuable, it is the strongest basis to deal with the world.'

The chaplaincy is located on Floor 3 in the Vrijhof building, and is open every Tuesday/Wednesday/Thursday.

Every first Wednesday of the month, there is a Taizé-prayer with free meals afterwards, starting 17.30 hour.

www.utwente.nl/so/spe

TEXT: MARISKA ROERSEN | PHOTO'S: GIJS VAN OUWERKERK

UNIVERSITEIT TWENTE

Vrijhof Cultuurcentrum

Alles op het gebied van voorstellingen, culturele cursussen, exposities, kunstuitleen en culturele studentenverenigingen vind je in de Vrijhof. De Vrijhof is geopend op werkdagen van 8.30-24.00 uur en in de weekenden van 10.00-17.00 uur. Alle voorstellingen, concerten, exposities, cursussen en andere activiteiten van Vrijhof Cultuurcentrum zijn te vinden op www.cultuur.utwente.nl

Culturele cursussen

Ook komend seizoen biedt Vrijhof Cultuurcentrum weer een breed en gevarieerd cursusaanbod. Per jaar worden er zo'n 40 culturele cursussen aangeboden. Nieuw dit jaar is de mogelijkheid om naast een basiscursus je ook middels een 'gevorderden cursus' wat meer te verdiepen of je creatieve vaardigheden uit te breiden. Greep uit het aanbod: tekenen en schilderen, model tekenen en schilderen, basis en creatief lassen, design meubels maken, mindfulness, salsa, drummen, carillon spelen, zingen, buikdansen en nog veel meer. ...

Vrijhof Cultuurmail

Als je je abonneert op deze gratis maillijstservice, krijg je wekelijks in je mailbox een vers berichtje over de activiteiten die georganiseerd worden door Vrijhof Cultuurcentrum. Interesse? Mail dan naar listserv@lists.utwente.nl met in het onderwerp: subscribe cultuur, gevolgd door je naam.

Kunstexposities Vrijhof

10 SEPTEMBER TOT EN MET 24 OKTOBER, grote en kleine expositie: .0 VAN SARA VAN DER LINDEN.

Een expo met papier, in groot en klein formaat, plat en als driedimensionaal beeld.

Opening: maandag 10 september om 16.30 uur

1 NOVEMBER TOT EN MET 2 JANUARI, kleine expositie: OFRENDA DAY OF THE DEAD.

Allerheiligen door Mexicaanse en Nederlandse kunstenaars: Daniela Flores Magon, Oscar Enriquez, Jacomijn Schellevis

8 NOVEMBER TOT EN MET 7 JANUARI, grote expositie: SOLO VAN LISA SEBESTIKOVA. Haar afstudeer-expo bij de AKI viel op: vervormde meubels!

TOT EN MET 31 DECEMBER, Wunderkammer, eerste etage: ALICE, HOOFDSTUK 7 VAN MONIEK RUTTEN. Tekeninstallatie.

VIJVER ACHTER VRIJHOF: DÄMMERWALD, JAARGANG 2, VAN IVO KAMPHUIS.

Drijvend kunstwerk met botten, flora en fauna.

Kunstuitleen

De Universiteit Twente beschikt over een grote kunstcollectie. Medewerkers en studenten kunnen in de kunstuitleen gratis kunst uitkiezen. Enige beperking: het moet op de Campus blijven. Elke dinsdag en donderdag is de uitleen geopend van 12 tot 13.30 uur, in de centrale studiezaal van de bibliotheek in de Vrijhof.

Info: Tessa Lieffering, t.lieffering@utwente.nl

Filmtip: De Verbouwing

Verfilming van Saskia Noorts gelijknamige thriller met Tjitske Reidinga als een plastisch chirurg die de greep op haar succesvolle leven verliest. Bovendien is deze film te zien als voorpremière tijdens de Ladies Night op 5 september. Marijke Helwegen is deze avond aanwezig als special guest!

Donderdag 6 september

Entree: 9,00 euro, studenten en CPJ: 8,00 euro

BIER BURGERS BLOCKBUSTER

SAVAGES

Dinsdag 11 oktober

Ijskoud bier en verse hamburgers

en de nieuwe misdaad-film van Oliver Stone:
SAVAGES

www.wolff.nl

Wolff CINESTAR

Wilminktheater

SONGS FROM HEROES, POP

STEVIE ANN INSPIRATIONS

Met 'Light Up' bewees Stevie Ann tot een van de grootste singer-songwritertalenten van ons land te behoren. In 'Inspirations - Songs From Heroes' staan liedjes van haar grote voorbeelden centraal, artiesten die haar ertoe brachten zelf liedjes te gaan schrijven. Joni Mitchell en Bob Dylan staan in ieder geval op de setlist.

WO 26 SEPTEMBER 2012 20.00 UUR GROLSCH ZAAL € 16,05

DE DIJK LIVE – 2012

(STACONCERT), POP

'Elke dag valt iets te vieren', het is de openingszin van 'Scherp de Zeis', de titelsong van het meest recente album van De Dijk. Onder dit motto schuimt de band ook komend seizoen het pop- en theatercircuit af. Vier het feest mee in het Muziekcentrum met 'De Dijk Live'. Gretig, gepassioneerd, swingend en oer-Hollands.

Zie www.dedijk.nl.

ZA 29 SEPTEMBER 20.00 UUR DE WILMERSBERG ZAAL € 24,75

Atak

VREDESWEEK JONGERENDEBAT

OPTREDENS VAN VIJF REGIONALE BANDS

Vredesweek 2012 heeft als motto Powered by Peace en wil een eind aan geweld en onrecht rond het delven van grondstoffen, die vaak de oorzaak van conflict zijn in plaats van een bron van welvaart en vrede. Opbrengsten uit grondstoffen komen vaak niet ten goede aan armoedebestrijding, maar worden gedeeltelijk besteed aan het leger, of komen zelfs terecht bij rebelligroepen en criminelen. Ook wij komen dagelijks in aanraking met producten die gemaakt zijn met gebruik van omstreden grondstoffen. Opgave via: info@enschedevoorvrede.nl of hannink-starre@zonnet.nl.

ZATERDAG 15 SEPTEMBER 2012 21.00 TOT 23.00 UUR GRATIS

(DEELNEMERS JONGERENDEBAT)

X-IT PHOENIX

Al 14 jaar lang kun je iedere zaterdag tussen 23.00 en 04.00 uur terecht voor de beste alternatieve dansplaten. DJ's draaien hun eigen selectie of op verzoek hip alternatief, classics en talenten van de toekomst. De X-it is niet in een stijl te benoemen, maar biedt plek aan alle genres, waaronder pop, rock, drummbass, breakbeat, metal, hiphop, balkan beats, emo en elektro.

ZATERDAG 22 SEPTEMBER 2012 23:00 UUR GROLSCH ZAAL ATAK € 2,00

ENTREE: OUDER DAN 16 JAAR / ONDER 16 MET BEGELEIDING VAN VOLWASSENE. LEGITIMATIE MEENEMEN

Wolff Cinestar

6 SEPTEMBER: THE BOURNE LEGACY

Vier deel in de Bourne-reeks, waarin een nieuwe held wordt geïntroduceerd die in levensbedreigende situaties terechtkomt. Wolff CineStar houdt regelmatig Bier, Burger en Blockbuster mannenavonden.

4 september is The Bourne Legacy in combinatie met de film Ted te zien tijdens deze stoere avond!

13 SEPTEMBER: TED

Regiedebuut van Seth MacFarlane (Family Guy) waarin Mark Wahlberg zijn teddybeer Ted tot leven wenst, met alle gevolgen van dien. Een enorme komedie hit in Amerika.

4 OKTOBER: BELLICHER CEL

Nederlandse thriller met Daan Schuurmans, die onterecht beschuldigd wordt van moord en alles eraan doet om de waarheid te achterhalen.

25 OKTOBER: TAKEN 2

Vervolg op de actiethriller 'Taken' (2008) met Liam Neeson in de hoofdrol. Bryan Mills is samen met zijn vrouw Lenore (Janssen) aan het genieten van een vakantie in Istanbul. Deze wordt echter bruut verstoord wanneer ze op gewelddadige wijze worden ontvoerd door een stel Oost-Europese criminelen.

31 OKTOBER: SKYFALL

In dit 23e avontuur van James Bond wordt de loyaliteit van de geheim agent voor M op de proef gesteld wanneer zij ingehaald wordt door haar verleden.

Literature & Music

CROSSING BORDER ENSCHEDA

15 - 16 NOVEMBER 2012

THE KYTEMAN ORCHESTRA

JAMES FEARNLEY

(The Pogues)

ANDREW BIRD

GAZ COOMBES

(Supergrass)

MICHAEL CHABON

FIRST AID KIT

DAVID VANN

I AM KLOOT

PUNCH BROTHERS

WIM DE BIE

PETER BUWALDA

JAAP SCHOLTEN

LISA HANNIGAN

PATTERSON HOOD

(Drive-by Truckers), Craig Finn and Will Johnson

MARK LANEGAN BAND

More information & tickets

WWW.CROSSINGBORDER.NL

Nederlands
letterenfonds
dutch foundation
for literature

CULTUREEL ENSCHEDÉ '12-'13

OPEN HUIS

MET O.A.

- MISS MONTREAL
- ROUÉ VERVEER
- MONIQUE SMIT

15 SEPTEMBER
VAN 12.00-17.00

Tijdens het Open Huis presenteren de Enschedese culturele instellingen zich en krijg je een vooruitblik op het nieuwe seizoen. Je kunt bij alle deelnemers een kijkje nemen, je laten informeren over het verrassende programma van 2012-2013, genieten van optredens en exposities en deelnemen aan uiteenlopende activiteiten. Maak kennis met al het moois dat cultureel Enschede je te bieden heeft! Bekijk het complete programma op

ENSCHEDÉ.NU/OPENHUIS

